

Wenzu quddiem Dun Abbondju

Ta' DUN PAWL

DUN ABBONDJU qagħad jistenna lil Wenzu b'biża' u, f'ħin wieħed, bla sabar.

Wenzu, jew, kif kien igħid kulħadd, Renzu ma ġalliex wisq min jistennieh. Hekk kif deherlu li kien il-waqt li jista', bla ma Jonqos mix-xieraq, jidher quddiem il-kappillan, mar b'telfa ta' ferħ ta' wieħed ta' għoxrin sena, li għandu dak in-nhar jiżżejjew-wiegħ lil dik li jħobb.

Deher quddiem Dun Abbondju, imdandan, b'rix ta' kemm-il lewn fil-kappell, bis-sejf tiegħu b'manku sabiħ fil-but tal-qalziet, b'xejra ta' l-aqwa ferħ u fil-waqt jiżżarġan, haġa dak iż-żmien tan-nies ukoll l-aktar għaqlin. Il-laqgħa li ma tafx jekk mill-qaib u lanqas le u dounha tistor xi haġa taħtha tat biż-żwieġ ma' l-im-għiba ferrieħa u ħielsa taż-żaghżugħi.

“Li għandu xi ħsieb ma’ rasu”, qata’ Wenzu bejn ruħu, imbagħad qal: “ġejt, sur kappillan, biex inkun naf x’ħin ikun jaqbel lilek li nsibu ruħna fil-knijsa.”

“Għal liema jum trid tgħid?”

“Kif, għal liema jum? ma tiftakarx li konna qtajna li għall-lum?”

“Il-lum?” tenna Dun Abbondju, qisu kien qed jisma’ min jitħaddet b’dan l-ewwel därba. “Il-lum, il-lum... issabbar, imma l-lum ma nistax.”

“Il-lum ma tistax? X’inqala?”

“Qabel kollox ma nħo ssixx tajjeb, ara.”

“Jisgħobbini, imma dak li għandek tagħmel hu haġa ta’ hekk ftit żmien u ta’ hekk ftit tbatija...”

“U mbagħad, u mbagħad, u mbagħad...”

“U mbagħad x’inhu?”

“U mbagħad hemm xi taħwid.”

“Xi taħwid? X’taħwid jista’ jkun hemm?”

“Trid issib ruħek f’saqajna biex tkun taf kemm xkilijet jinqlaqħu f’dawn il-ħwejjeg, kemm kontijiet trid trodd. Jiena ta’ qalbi ġelwa żżejjed, ma naħsibx ġilief biex inwarrab min-nofs it-tfixxil, biex inħaffef kollox, biex nqagħmel kif jogħġogħ lil ġaddieħor u nitlaq dmiri; u mbagħad imissni ċ-ċanfir u agħar.”

“Imma, f’gieh is-sema, la żżommix bekk b’taqtgħi il-qalb, u għidli ċar u bla ġabi x’hemm fin-nofs.”

“Taf int kemm u kemm *formalitajiet* jinh tiegħu biex tagħmel żwieġ kif imiss?”

“Jinh tiegħi tajjeb li nkun naf xi ħaga,” qal Wenzu, li beda jitberghen, “għaliex ma ksirtlix rasi bżżejjed, il-jiem imgħoddija. Imma issa mhux kollox ġie meħlu? ma sarx dak kollu li kellu jsir?”

“Kollox, kollox, jidher lilek; għaliex, issabbar ftit, il-bhima jien, li nhalli nagħmel dmiri, biex ma ngāgħalx ibatu lim-nies. Imma issa... bżżejjed, naf x’jiena ngħid. Aħna msejkna kappillani nsibu ruħna bejn l-linkwina u l-martell: int bla sabar; nagħ-drek, imsejken żagħżugħ, u l-ħakkiema... bżżejjed, ma tistax tgħid kollox. U aħna li mmorru fin-nofs.”

“Imma fehemni darba x’inhi dil-*formalità* l-oħra li għad trid issir, kif qed tgħid, u malajr tkun magħħmlu.”

“Taf int kemm huma *l-impedimenti dirimenti?*”

*“Error, conditio, votum, cognatio, crimen,
Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas,
Si sis affinis,...”*

beda Dun Abbondju, iġħodd fuq truf subgħajjh.

“Trid tgħaddini bil-logħob?” bejjielu kliemu ż-żagħżugħ. “Xi tridni nagħmel bil-*latinorum* tiegħek?”

“Mela, jekk ma tafx il-ħwejjeg, issabbar, u erħi ruħek f’min jaħfhom.”

“Isa!...”

“Ejja! għażiż tiegħi Wenzu, la tisbirx, għaliex jien hawn biex nagħmel... dak kollu li hu minni. Jiena, jiena rrid narak hieni: irridlek il-ġid jien. Eh!... x’xin naħseb li kont qiegħed hekk tajjeb; x’kien jonqsok? Fettilek trid tiżżewwegħ...”

“X’taħdit hu dan, ja sidi?” bejjen lu kliemu Wenzu b’wiċċe bejn miblugh u mberghen.

“Ingħid biex ingħid, issabbar, ingħid biex ingħid. Kieku rrid narak hieni.”

“Fil-qasir...”

“Fil-qasir, għażiż ibni, jien m’għandix ħtija f’dan, il-ligi ma għamil ihha jien. U qabel ma ngħaqqu du żwieġ, aħna fid-dmir shiħ li nagħmlu bosta u bosta tfiftxijiet, biex nagħmlu tajjeb lilna nfusna li ma jkun hemmx fin-nofs *impedimenti*.”

“Aqlaqħha, għidli darba għal dejjem x’*impediment* inqala’ mill-ġdid.”

“Issabbar, m’humiekk ħwejjeg li tista’ faqttagħhom hekk

f'kemm tgħid. Ma jinqala' xejn, hekk nittama; iżda, b'dan kollu, dawn it-tfittxijiet aħna fid-dmir li nagħmluhom. Il-kliem tal-liġi hu ċar bħad-dawl : *antequam matrimonium denunciet...*"

"Għidtlek li ma rridx latin."

"Imma jeħtieg hekk jew hekk li nfissirlek."

"Imma mhux għa għamilthom dawn it-tfittxijiet?"

"Ma għamilthomx kollha, kif kien immissni, biex ingħidlek."

"Għax ma għamilthomx, meta kien il-waqt? għax tgħidli li kien sar kollox? għax tistenna..."

"Hawn int! tlumni għat-tieba żejda tiegħi. Haffift kolloxbiex naqdik aktar fis; imma... imma issa nqalghu... biżżejjed, jien naf."

"U xi trid li jien nagħmel?"

"Li tissabbar għal xi jum ieħor. Ibni l-għażiż, xi jum mhux imbagħad l-eternità; hu sabar."

"Għal kemm?"

"Gewwa rasna—ħaseb bejnu u bejn ruħu Dun Abbondju; u b'imġiba ta' ħlewwa li qatt akbar, "barra," qal, "go ħmistax infitex..., nagħmel ħilta..."

"Hmistax! oh, din tassew li ġdidha! Sar dak kollu li ridt int; qtajna għal meta, dan jasal; u int issa ġej tgħidli biex nistenna ħmistax oħra! Hmistax..." tenna wara b'l-eħen ogħla u mbergħen, itawwal driegħu u jħabbat bil-pönn fil-beraħ; u min jaf xix-xja-fek kien iżiż idhaqqad ma' dak il-għadd, li kieku Dun Abbondju ma bejnux, billi qabdal lu l-oħra bi ħlewwa ma' biża' u ħrara; "Isa, isa, la titmashanx f'gieħ is-sema. Nara, infitex, jekk f'għimgħa..."

"U lil Luċija x'għandi ngħidilha?"

"Li kien żball tiegħi."

"U l-qlajja' tan-nies?"

"Għid ukoll lil kulħadd; li ħadfu żball jien, imħabba fl-għaġġla żejda, mħabba fil-qalb twajba żżejjed : itfa l-ħtija kollha fuqi. Nista' nitkellem aħjar? Isa, għal ġimġħa oħra."

"U mbagħad ma jkunx hemm impedimenti iżjed?"

"Meta ngħidlek..."

"Tajjeb : nissabbar għal ġimġħa oħra; imma żomm tajjeb f'rəsek li, meta tgħaddi din, ma noqgħodx iżjed għaċ-ċacċrar. Għalissa, insellimlek." U, kif qal hekk, telaq ibaxxi rasu lil Dun Abbondju, imma 'l-isfel inqas minn dari, u jagħtih daqqa ta' ġħajnej, li kienet ta' īf-sir aktar milli ta' qima.